

ZAKAŻENIE DROŹDŹAKOWE

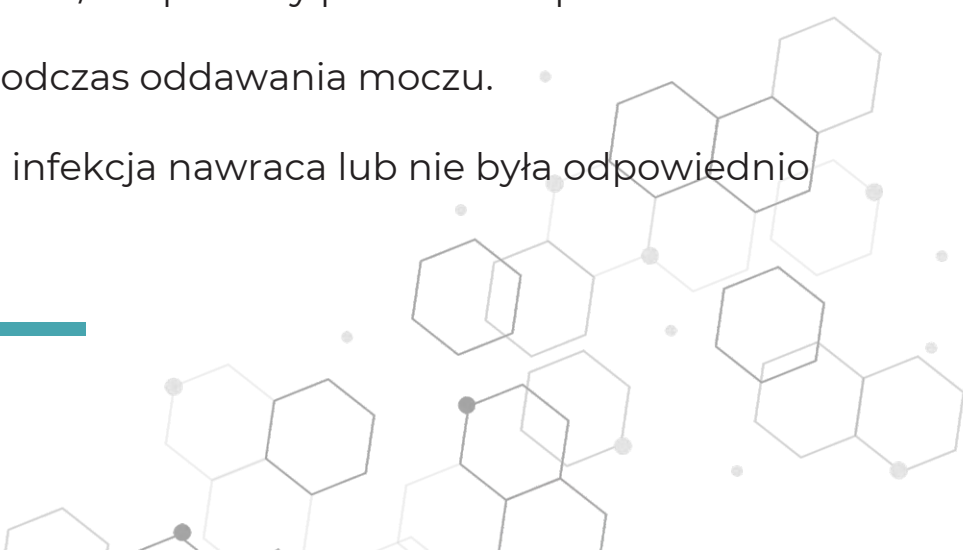
(Kandydiaza lub kandydoza)

Co to jest drożdżakowe zakażenie pochwy i sromu?

Drożdżycza pochwy i sromu, zwana również kandydozą, jest częstą infekcją wywoływaną przez różnego rodzaju drożdżaki. Ponad 80% infekcji drożdżakowych pochwy i sromu jest spowodowanych przez *Candida albicans*, a pozostałe 20% zakażeń wywoływane jest przez inne rodzaje *Candida*. Innym terminem, używanym od dawna, jest grzybica. Ponad połowa kobiet przynajmniej raz w życiu zachoruje na kandydozę pochwy i sromu, a u około 5% kobiet występuje nawrotowo.

Jakie występują objawy?

- Świąd narządów płciowych - jest to najczęstszy objaw kandydozy. Swędzenie może być szczególnie nasilone przed miesiączką.
 - Nieprawidłowa wydzielina, często gęsta (grudkowata) i biała.
 - Zmiana zapachu wydzieliny z pochwy.
 - Zaczerwienienie i stan zapalny zewnętrznych narządów płciowych (sromu).
 - Ból lub pieczenie sromu i/lub pochwy podczas lub po stosunku.
 - Ból lub dyskomfort podczas oddawania moczu.
 - Ból - szczególnie jeśli infekcja nawraca lub nie była odpowiednio leczona.
-
-

Jak jest diagnozowane?

Rozpoznanie drożdżakowego zakażenia pochwy i sromu często opiera się na podstawie wielu czynników, w tym objawów podmiotowych, badania fizykalnego, badania wydzieliny pochwowej pod mikroskopem oraz rodzaju patogenu. Istnieje wiele innych schorzeń pochwy i sromu, które można pomylić z kandydozą. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości czy zakażenie Candida jest obecne, szczególnie gdy jest nawracające, lekarz powinien uzyskać wymaz z wydzieliny i zlecić posiew. Jeśli kultura jest dodatnia pod kątem infekcji drożdżakowej, podany środek przeciwgrzybiczy zależy od rodzaju Candida (zgodnie z lekowrażliwością w posiewie).

Co mogę zrobić aby sobie pomóc?

Leczenie kremem, globulkami dopochwowymi lub stosowanie doustnego środka przeciwgrzybiczego w formie tabletek/kapsułek są skutecznymi metodami leczenia drożdżaków pochwy i sromu. Istnieje wiele różnych rodzajów kremów (np. zawierających mikonazol i klotrimazol) i zazwyczaj są dostarczane z aplikatorem ułatwiającym zakładanie głęboko do pochwy. Można używać tych środków również podczas miesiączki. Leki są dostępne w aptekach i mogą być stosowane w leczeniu pojedynczego epizodu drożdżakowego zakażenia pochwy i sromu - to taki, który występuje ponad rok od poprzedniego epizodu (patrz poniżej leczenie nawracających zakażeń Candida). Kandydozę pochwy i sromu można również leczyć za pomocą doustnych tabletek lub kapsułek przeciwgrzybiczych, jednak te leki najlepiej podawać pod nadzorem lekarza. Doustne przeciwgrzybicze leki nie powinny być przyjmowane przez kobiety w ciąży.

Kiedy powinnam zasięgnąć porady lekarza?

Powinnaś skontaktować się z lekarzem, jeśli:

- Jest to pierwszy epizod infekcji drożdżakowej;
- Nie masz pewności czy problem, który masz jest infekcją drożdżakową;
- Jest to druga infekcja drożdżakowa, którą miałaś w ciągu niespełna roku;
- Jesteś w ciąży lub karmisz piersią;
- Nie zareagowałaś na leczenie i nie widać poprawy.

Jeśli objawy powrócą w ciągu roku lub twoja reakcja na leczenie jest niezadowolająca - nie lecz się na własną rękę. Kiedy spotkasz się z lekarzem, upewnij się, że diagnoza jest potwierdzona wymazem wysłanym do laboratorium. Należy pamiętać, że wymazy mogą nie przynosić miarodajnych wyników w przypadku jeśli zostało zastosowane jakiegokolwiek leczenie przeciwdrożdżakowe do 2 tygodni przed badaniem.

Jak nabawiłam się kandydozy?

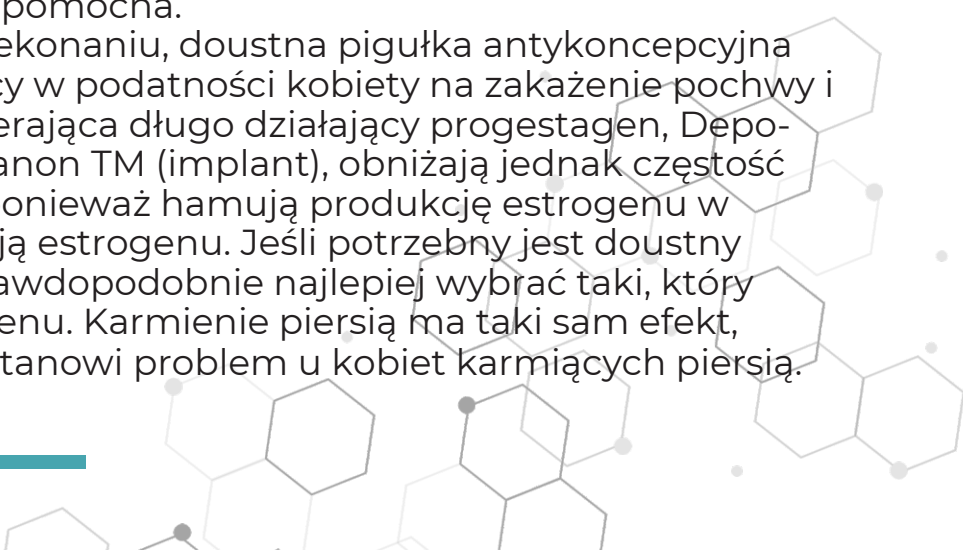
Rodzaj drożdży, który powoduje większość infekcji sromu i pochwy, to *Candida albicans*. Może żyć w jamie ustnej i jelicie bez powodowania jakichkolwiek problemów. Może przedostać się do pochwy z odbytu. Inne gatunki *Candida* często żyją w pochwie, ale nie powodują dolegliwości. *Candida albicans* jest najczęstszą przyczyną objawowego drożdżakowego zakażenia pochwy i sromu. Kobiety są bardziej narażone na kandydozę między okresem dojrzewania a menopauzą, ponieważ pod wpływem estrogenów komórki wyściełające pochwę produkują cukier. *Candida* żywi się tymi cukrami. Dlatego infekcja *Candida* jest rzadka przed okresem dojrzewania, u kobiet karmiących piersią (mających niski poziom estrogenów) oraz po menopauzie, chyba że kobieta stosuje hormonalną terapię zastępczą (HTZ) lub ma cukrzycę.

Jak mogę uniknąć infekcji drożdżakami pochwy i sromu?

Chociaż w przeszłości sugerowano zmiany stylu życia, aby zapobiec infekcjom drożdżakowym (np. unikanie cukru, obcisłych ubrań i zmianę praktyk seksualnych), żadna z nich nie została potwierdzona jako jednoznacznie skuteczna. Ogólnie uważa się, że *Candida albicans* nie jest przenoszona drogą płciową.

Antybiotyki aktywują wzrost *Candida* poprzez niszczenie bakterii, które mogą chronić przed drożdżycą więc najlepiej ich unikać, chyba że jest to naprawdę konieczne. Jeśli chorujesz na cukrzycę, to prawidłowa kontrola poziomu cukru we krwi jest pomocna.

Wbrew powszechnemu przekonaniu, doustna pigułka antykoncepcyjna nie powoduje istotnej różnicy w podatności kobiety na zakażenie pochwy i sromu. Antykoncepcja zawierająca długo działający progestagen, Depo-Provera TM (zastrzyk) i Implanon TM (implant), obniżają jednak częstość występowania kandydozy, ponieważ hamują produkcję estrogenów w jajnikach i same nie zawierają estrogenów. Jeśli potrzebny jest doustny środek antykoncepcyjny, prawdopodobnie najlepiej wybrać taki, który zawiera niski poziom estrogenów. Karmienie piersią ma taki sam efekt, dlatego kandydoza rzadko stanowi problem u kobiet karmiących piersią.

Co się stanie, jeśli infekcje drożdżakowe pochwy i sromu będą powracać?

Niewielka liczba kobiet doświadczy infekcji drożdżowych kilka razy w roku. Nazywa się to nawrotową kandydozą i najlepiej leczyć ją u lekarza, który specjalizuje się tym problemie. To niekoniecznie musi być lekarz specjalista – są inne placówki ochrony zdrowia, które są szczególnie zainteresowane problemami zdrowotnymi kobiet i są bardzo kompetentne w tym zakresie. Jeśli masz nawracające infekcje drożdżakowe pochwy i sromu, nie powinnaś leczyć się na własną rękę. Lekarz powinien pobrać wymaz z pochwy przy każdym epizodzie zakażenia drożdżami w celu monitorowania twojego stanu. Czasami należy pobrać wymaz aby sprawdzić, czy Candida jest odporna na leczenie, które stosujesz.

Wybór leczenia nawracających zakażeń drożdżakami sromu i pochwy obejmuje:

- Skojarzoną doustną i dopochwową terapię azolami - oznacza to przyjmowanie tabletek, a także stosowanie kremów przeciw Candida wprowadzanych do pochwy - 3 tygodnie kremu dopochwowego +/- jedna lub dwie dawki doustnego leczenia przeciwgrzybiczego.
- Kwas borny w postaci globulek dopochwowych.
- Długotrwałe (co najmniej 6 miesięcy) leczenie doustnym azolem.
- Zmiana środka antykoncepcyjnego zawierającego estrogen na Depo-Provera lub Implanon
- Zmiana na niższą dawkę estrogenu u kobiet przyjmujących hormonalną terapię zastępczą (HTZ)
- Kandydoza na ogół nie jest chorobą przenoszoną drogą płciową. Zwykle nie przynosi korzyści leczenie męskiego partnera seksualnego kobiet z nawracającą kandydozą pochwy i sromu. Leczenie u mężczyzny zaleca się tylko wtedy, gdy ma objawy, najlepiej po pobraniu wymazów i potwierdzeniu zakażenia Candida.

Międzynarodowe Towarzystwo Badań nad Chorobą Sromu i Pochwy
Komitet ds. Informacji o Pacjencie
Zmieniono 2021

